Związek Powiatów Polskich o nadwyżkach przekazywanych do wojewódzkich funduszy ochrony środowiska

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent
Opublikowano: sobota, 12, październik 2024 12:55
Adrian Pokrywczyński
Odsłony: 1039

Związek Powiatów Polskich odniósł się do stanowiska Rządu dotyczącego propozycji zmian w Prawie ochrony środowiska. Chodzi o przekazywanie części środków przez samorządy do wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Przypomnijmy, że sejmowa Komisja ds. Petycji wystąpiła z inicjatywą ustawodawczą w zakresie zmian w art. 404 ustawy Prawo ochrony środowiska. Projekt nowelizacji jest oparty o postulat zawarty we wcześniejszej petycji Związku Powiatów Polskich. Chodzi o przekazywanie przez gminy i powiaty nadwyżek z tytułu opłat i kar środowiskowych do WFOŚiG. Obecnie należy to robić, gdy wpływy z tych tytułów są większe niż 10-krotność średniej krajowej dochodów z roku poprzedniego przypadających na jednego mieszkańca, liczonej odpowiednio dla gmin i powiatów. Propozycja legislacyjna to podniesienie tego limitu do 15-krotności krajowej dochodów z roku poprzedniego przypadających na jednego mieszkańca.

Strona rządowa przedstawiła negatywne stanowisko co do rozwiązań zaproponowanych w projekcie argumentując to głównie tym, że zmniejszy to przychody wojewódzkich funduszy. ZPP wysłało więc do przewodniczących komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, które mają zająć się projektem, swoje stanowisko.

Przedstawiciele powiatów zwrócili uwagę, że:

1. ostateczne skutki dla systemu finansów publicznych, rozumianych jako całość (finanse budżetu państwa, funduszy pozabudżetowych oraz samorządu terytorialnego) są neutralne – zmienia się jedynie dysponent części środków uzyskiwanych w ramach opłat i kar środowiskowych. W dodatku są to środki, które „zostają" przy jednostce, która obecnie te pieniądze transferuje do WFOŚiGW, a nie trafiają do podmiotu trzeciego;
2. środki te będą „znaczone" w tym względzie, że będą musiały zostać przeznaczone przez jednostki samorządu terytorialnego na działania środowiskowe lub proekologiczne, zgodnie z art. 403 Prawa ochrony środowiska;
3. wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej od 2017 roku de facto podlegają rządowi. Mimo wezwań ze strony samorządowej, także w ramach prac Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, o przywrócenie im bardziej samorządowego charakteru, obecny Rząd nie planuje zmian w tym zakresie. Dlatego finansowanie WFOŚiGW powinno bardziej opierać się na finansowaniu z innych źródeł niż opłat i kar pobieranych przez samorządy. Dodatkowo, należy mieć na uwadze, że przychody te – jak zauważa sam Rząd w swoim stanowisku – są różne w zależności od roku, a więc niestabilne. Opieranie działalności WFOŚiGW na wpływach z opłat i kar jest ryzykowne i należy przemyśleć inny mechanizm ich zasilania (przypominając tu jednocześnie, że nie są to jedyne, ustawowe wpływy do funduszy).

Przypomniano ponadto, że nowelizacja ma dotyczyć jedynie przekazywania „nadwyżek" z tytułu opłat i kar, a nie likwiduje podstawowego mechanizmu podziału środków pochodzących z tych źródeł, w których uczestniczą Narodowy i wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Nadal mają one otrzymywać swoje podstawowe, odpowiednie udziały procentowe we wpływach z tytułu opłat i kar na zasadach określonych w Prawie ochrony środowiska.

Z całością stanowiska ZPP można zapoznać się TUTAJ.

Phoca PDF